

Μιγάλης Χρυσοχοϊδης, βουλευτής ΠΑΣΟΚ:
Αλλαγή αναπτυξιακού προτύπου τώρα με επίκεντρο τη Δημοκρατική Οικονομία

Πηγή: Express.gr 11/04/08-16:14

Το Μη-Πρότυπο της ΝΔ

Τέσσερα χρόνια μετά την πρώτη εκλογή της ΝΔ αντιλαμβανόμαστε με τον πλέον επώδυνο τρόπο ότι η Ελλάδα του 2004 χρειαζόταν μεταρρύθμιση και όχι απογραφή. Το μείζον πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό διακύβευμα εκείνη την περίοδο δεν ήταν η σταθεροποίηση των δημοσιονομικών μεγεθών. Ήταν η μεταρρύθμιση –που εκκρεμούσε ήδη από το 2001-2002– στην παιδεία, στο κοινωνικό κράτος, στην αγορά εργασίας, στη δημόσια διοίκηση, στο ασφαλιστικό.

Ωστόσο, η ΝΔ θεώρησε ότι είχε την πολυτέλεια να «αγοράσει χρόνο» και επέλεξε την εύκολη πολιτική λύση της απογραφής. Έβαλε έτσι τη χώρα σε μια περιπέτεια, την οποία φυσικά σήμερα δεν είναι καν σε θέση να αξιοποιήσει ώστε να προωθήσει δίκαιες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις. Η ηθική και πολιτική κατάρρευση του εποικοδομήματος της «νέας διακυβέρνησης» που προχωρά με τάχιστους και ανεξέλεγκτους ρυθμούς δεν της επιτρέπει άλλωστε σε καμία περίπτωση κάτι τέτοιο.

Τέσσερα χρόνια μετά λοιπόν είμαστε στο ίδιο ακριβώς σημείο που βρισκόμαστε και το 2004. Ένα σημείο σχετικά θετικό για τη χώρα αλλά με πολλές ανοιχτές και κατεπείγουσες εκκρεμότητες που υποβαθμίζουν την καθημερινότητα και πλήττουν την ευημερία των πολιτών.

Η οικονομία είναι ακριβώς στο ίδιο σημείο τόσο με όρους αριθμών όσο και με όρους ουσίας. Το συνολικό επίπεδο απασχόλησης παραμένει εξαιρετικά χαμηλό (59%) σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Η ανεργία εξακολουθεί να πλήττει με τρόπο άνισο και άδικο τις γυναίκες και τους νέους. Οι μισθοί είναι οι χαμηλότεροι στην Ευρώπη και ταυτόχρονα μια νέα γενιά ανασφαλών και ανασφάλιστων εργαζομένων αρχίζει σταδιακά να διογκώνεται.

Η γραφειοκρατία δεν έχει υποχωρήσει ούτε κατ' ελάχιστον. Ο πληθωρισμός φουντώνει και η κυβέρνηση δείχνει ανίκανη να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την έντονα καρτελοποιημένη ελληνική αγορά των εναρμονισμένων πρακτικών και των εξωπραγματικών τιμών. Η διαφθορά συνεχίζει να χτυπάει την τσέπη των κατώτερων και μεσαίων στρωμάτων.

Η πολυπόθητη ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, που θα σταματούσε τη «διαρροή εγκεφάλων» προς το εξωτερικό και θα ενίσχυε την ανταγωνιστικότητα της

ελληνικής οικονομίας, πολύ απλά δεν ήρθε ποτέ. Η περίφημη «μεταρρύθμιση» στην Παιδεία ελάχιστα πράγματα κατάφερε να αλλάξει καθώς το φαρ-ουέστ των κέντρων ελευθέρων σπουδών παραμένει ανεξέλεγκτο, η οικονομική αφαιμάξη της οικογένειας συνεχίζεται αμείωτη, και το ποιοτικό άλμα του εκπαιδευτικού μας συστήματος ακόμα να έρθει.

Ολοκληρωμένο σχέδιο για το μέλλον

Στη λογική των «ολίγων» μεταρρυθμίσεων της ΝΔ συνεπώς οφείλουμε να αντιπαραβάλουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για το μέλλον. Το νέο πρότυπο που αναζητούμε συνίσταται σε μια δημοκρατική οικονομία για την Ελλάδα. Μια οικονομία που εξασφαλίζει το γνήσιο ανταγωνισμό, την ελευθερία της οικονομικής δραστηριότητας, και ένα ποιοτικό εργατικό δυναμικό, σε συνδυασμό με το δικαίωμα της κοινωνίας να επηρεάζει και να ελέγχει τη συσσώρευση της οικονομικής δύναμης και τους όρους των οικονομικών δραστηριοτήτων.

1. Η δημοκρατική οικονομία είναι μια παραγωγική οικονομία. Η προοπτική αυτή δεν είναι διασφαλισμένη για το μέλλον. Μια δημοκρατική οικονομία επιδιώκει την ισορροπία μεταξύ των καταναλωτικών απαιτήσεων και της παραγωγικής δυνατότητας. Η Ελλάδα της τελευταίας εικοσαετίας προσάρμοσε με εξαιρετική ταχύτητα το καταναλωτικό της πρότυπο στα σύγχρονα δεδομένα των ανοιχτών αγορών και του ελεύθερου εμπορίου υπερβαίνοντας κατά πολύ τα ανακλαστικά του παραγωγικού της συστήματος. Σήμερα αν θέλουμε να διατηρήσουμε το υψηλό καταναλωτικό μας πρότυπο πρέπει να εντεινουμε τα βήματά μας στην αύξηση της παραγωγικότητας. Μας δίνεται η ευκαιρία να εκμεταλλευτούμε το Δ ΚΠΣ, το τελευταίο εκτεταμένο πακέτο κοινοτικών πόρων, ώστε να ενισχύσουμε τις παραγωγικές μας δομές, επιλέγοντας τους τομείς εκείνους στους οποίους η Ελλάδα μπορεί να πρωτοστατήσει στο μέλλον. Οφείλουμε ως κοινωνία να προσανατολιστούμε σε μια αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη που να αξιοποιεί και να καρπώνεται τις ωφέλειες από την κατεξοχήν σημαντική πτυχή της Ε.Ε., την Ε.Ε. ως ζώνη ελεύθερων εμπορικών συναλλαγών και επενδύσεων.

2. Αναπόσπαστο κομμάτι μιας δημοκρατικής οικονομίας είναι μια «λειτουργική αγορά». Μια αγορά που ευνοεί την επιχειρηματικότητα, την ανάληψη επενδύσεων και επιχειρηματικού κινδύνου, τις ποιοτικές εργασιακές σχέσεις, τον ανόθευτο ανταγωνισμό. Θέλουμε μια αγορά που να δημιουργεί ευκαιρίες αντί να τις περιορίζει. Για αυτό πρέπει πλέον να παρέμβουμε με τόλμη στο μικροοικονομικό επίπεδο.

3. Η δημοκρατική οικονομία είναι μια οικονομία που δουλεύει για την κοινωνία. Αυτό το πετυχαίνει όταν δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας και σταθερότητας στους πολίτες. Οφείλουμε να δουλεύουμε στη λογική ότι ο ασφαλής πολίτης, ο πολίτης με δυνατότητες και ευκαιρίες, γίνεται κι ένας δημιουργικός πολίτης που αναλαμβάνει ρίσκα. Ένα διευρυμένο αίσθημα ασφάλειας δεν επιτυγχάνεται μέσα από τη φιλανθρωπία ενός πατερναλιστικού κράτους. Αντίθετα, η κοινωνική ασφάλεια επιτυγχάνεται μέσα από τη δημιουργία δυνατοτήτων και ευκαιριών για την εξέλιξη των πολιτών και των νοικοκυριών. Στη λογική συνεπώς των ελάχιστων κοινωνικών ορίων οφείλουμε να προτάξουμε εκείνη των συνθηκών που δημιουργούν όρους προοπτικής και ανοιχτούς ορίζοντες. Και γι' αυτό χρειαζόμαστε ένα νέο μοντέλο για το Κοινωνικό Κράτος που να στοχεύει στην ενδυνάμωση του πολίτη και την ενσωμάτωση των αποκλεισμένων σε βασικούς οικονομικούς και κοινωνικούς θεσμούς, και κυρίως την εργασία.

4. Τέλος, μια δημοκρατική οικονομία σημαίνει ένα νέο πρότυπο οργάνωσης της πολιτικής και της διοίκησης. Στη βάση του βρίσκονται Περιφέρειες με αιρετά όργανα, με αρμοδιότητες και πόρους, ένα διαφορετικό εκλογικό σύστημα πιο αντιπροσωπευτικό από το σημερινό, με καθαρούς κανόνες γύρω από το «πολιτικό χρήμα», επαναχάραξη των μεγάλων περιφερειών και πιο ουσιαστικές σχέσεις μεταξύ ψηφοφόρων και βουλευτών. Αυτή είναι και η πραγματική ουσία μιας συμμετοχικής δημοκρατίας όπως καταγράφεται στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

Πολιτική προτεραιότητα

Είναι φανερό πλέον πως δεν υπάρχει άλλος καιρός για χάσιμο. Το παραδοσιακό μεταπολιτευτικό μοντέλο ανάπτυξης με όλα τα στραβά του: τη χαμηλή ειδίκευση, την κομματικοποίηση του κράτους, την αδιαφάνεια του φορολογικού συστήματος, τα γραφειοκρατικά εμπόδια, την παρεοκρατική και έντονα καρτελοποιημένη αγορά, την υπερχρέωση και την ανυπαρξία ποιοτικών δημόσιων αγαθών, έχει κλείσει τον κύκλο του.

Το μοντέλο αυτό δημιουργεί ακρίβεια και χαμηλή ανταγωνιστικότητα, νέες κοινωνικές ανισότητες και μη ανταποδοτικές κοινωνικές παροχές. Η κοινωνία διαιρείται σταδιακά σε «εξασφαλισμένους», με σταθερό ετήσιο εισόδημα, αποδεκτές συνθήκες εργασίας, κανονικό ωράριο και υψηλές προσδοκίες και «επισφαλείς» που δεν έχουν τίποτα από τα παραπάνω. Πάνω από 900.000 νοικοκυριά στην Ελλάδα του 2007 προσπαθούν να επιβιώσουν με 1.000 ευρώ, όταν για να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες χρειάζονται τα διπλάσια. Η γενιά των 700 ευρώ δεν αφορά μονάχα τους νέους που ανησυχούν και αρχίζουν να οργανώνονται. Είναι μια πραγματικότητα που δεν κάνει ηλικιακές διακρίσεις.

Η διακήρυξη λοιπόν για αλλαγή προτύπων δεν μπορεί να εξαντλείται στο επίπεδο επικοινωνιακών τεχνασμάτων κατά τη βραχύβια προεκλογική περίοδο, με μοναδικό στόχο την κατάληψη της εξουσίας. Έχουμε χρέος να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας απέναντι στον ελληνικό λαό προκειμένου να πετύχουμε μια παραγωγική και ισχυρή κοινωνία για την Ελλάδα στο μέλλον. Και αυτό συνεπάγεται αλλαγή προτύπου ανάπτυξης, καθώς επίσης και έναν πολιτικό φορέα με σοβαρότητα, φιλοδοξία και τόλμη για να το διεκπεραιώσει.

Άλλωστε, ο στόχος μιας σύγχρονης Ελλάδας με πραγματικά ευρωπαϊκή οικονομία δεν είναι εύκολη υπόθεση. Και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να επιτευχθεί μέσα από ήπιες, πολιτικά ουδέτερες και εν τέλει συντηρητικές προσαρμογές. Επιβάλλονται συγκρούσεις που θα κλονίσουν το σύστημα της καθυστέρησης που παραμένει άθικτο εδώ και χρόνια και θα οδηγήσουν σε δίκαιες και ασφαλείς αλλαγές. Δυστυχώς, η κυβέρνηση της ΝΔ έδειξε ότι ούτε θέλει ούτε μπορεί να προωθήσει τέτοιες αλλαγές.

Η αλλαγή αναπτυξιακού προτύπου είναι ένα εξαιρετικά κρίσιμο και επείγον ζητούμενο για την οικονομία της Ελλάδας των αρχών του 21ου αιώνα. Αποτελεί μέγιστο πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό διακύβευμα ήδη από την εκλογική αναμέτρηση του 2004. Κι όμως η ΝΔ, βαδίζοντας στη δεύτερη πλέον κυβερνητική θητεία της, ελάχιστα έχει συνεισφέρει προς αυτή την κατεύθυνση.